

Evangéliumi tevékenységek

Missziós üzenet 2013/III

III. negyedév

Szombat, 2013. július 6.

HOGYAN SZERVEZTE MEG AZ EGYHÁZ A PÜNKÖSDI 3000 LÉLEK KERESZTSÉGÉT?

Jézus az ő szolgálata által egy olyan egyházat mutatott be a tanítványainak, amely kapcsolatokra épül, ahol az emberek közösségben élnek egymással, és meggyógyulnak az összetöredezettségből. Ebből a családi közösségből kell az evangéliumhirdetésnek kiindulnia. A Szentlélek pünkösdkor kirobbanó erejével az egyház növekedett úgy számban, mint lelkiségben. Milyen volt a hívőknek ez az új közössége? Csupán az emberek egy nagy csoportja, akik hetente egyszer összejöttek Isten imádatára? Figyeljük meg, hogyan tesz bizonyosságot a Biblia a korai kereszténység közösségi életéről a jeruzsálemi gyülekezetben közvetlen pünkösöd után! „Akik azért örömet vettek az ő beszédét, megkeresztelkedtek; és hozzájuk csatlakozott azon a napon mintegy háromezer lélek. És foglaltosok voltak az apostolok tudományában és a közösségben, a kenyérnek megtörésében és a könyörgésekben.” (ApCsel 2,41–42)

Amikor a háromezer megkeresztelkedett, azonnal bevonták őket négy dologba: a tanulmányozásba, a közösségbe, az étkezésbe és az imádkozásba. De a Biblia kijelenti róluk azt is, hogy odaszentelték magukat ennek a négy dolognak. A négy közül kettő – az étkezés és közösség – kétségtelenül csoportos tevékenység. Mivel ez a kettő kiscsoportos

környezetet követel meg, biztonsággal feltételezhetjük, hogy a másik két cselekedet – a tanítás és az imádság – szintén kis csoportban valósult meg.

Ez azt sugallja, hogy a legkorábbi gyülekezet pünkösöd után azonnal kis csoportokra oszlott. Amikor háromezer fő egyszerre lesz tanítvánnyá, nagyon hamar kiscsoportos tevékenység közepette látjuk őket. Hogyan szerveződhetek ilyen sikeresen és gyorsan? Valószínűleg mivel az emberek kis csoportokra osztása egy olyan terv volt, amit Jézus mutatott be nekik. A Krisztus által használt minta, amely most megismétlődött a tanítványok szolgálatában, újra azt bizonyítja nekünk, hogy ez a szolgálat lényeges része az isteni tervnek. Sokszor látták Jézust, miután prédikált a sokaságnak, az embereket kis csoportokra osztotta, majd engedte, hogy a tanítványok biztonyságot tegyenek nekik, és válaszoljanak kérdéseikre. Mivel ez volt az a módszer, amelyre a Megváltó tanította őket, nem meglepő, hogy az induló egyházat azonnal kiscsoportokban szervezték meg.

2. szombat, 2013. július 13.

Az apostoli egyház pünkösöd utáni növekedése

Pünkösöd után az egyház lelkileg és számbelileg is tovább növekedett: „Mindnyájan pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük köz volt; és jószágukat és marháikat eladogatták, és szétszotogatták azokat mindenkinek, amint kinek-kinek szüksége volt. És minden nap egy akarattal kitarva a templomban, és megtörve házanként a kenyeret, részesedtek eledelben örömmel és tiszta szívvel.” (ApCsel 2,44-46)

Itt felfedezzük azt, hogy az ételben házanként részesültek, amely arra utal, hogy nem minden hívő gyűlt össze egy helyen, hanem különböző otthonokban. Nagyon nehéz lett volna vagy teljesen lehetetlen olyan helyet találni Jeruzsálemben, ahol több mint háromezer ember találkozhat naponta. Nyilvánvalóan az új megtérőket azonnal kiscsoportokra osztották, ahol a százhusz kiválasztott egyházszolga gondoskodott róluk.

A pünkösödkor megalapult gyülekezet nem csupán egy nagy testületként találkozott egy bizonyos helyen. Azonnal kiscsoportos gyülekezeté vált. Háromezer fő mindennapos jelenléte Jeruzsálemben, egy helyen, erős politikai alakulatot képezett volna, amellyel számolni kellett volna. Ez előnyösnek tűnhetett volna abban az időben a politikailag motivált

tanítványok számára, de Jézus egészen más modellt kínált fel nekik. Ez nem csupán egy nagy testület volt, hanem kis csoportok is. A Mesternek való engedelmességükben ők azonnal egy kicscsoportos rendszert hoztak létre az egyházban. Lehetetlen volt kereszténynek lenni a korai egyházban anélkül, hogy valaki egy kicscsoport része ne lett volna. A kicscsoportok azok az építőkövek, amelyen az első hívők felépítették az egyházukat.

A kicscsoportos tevékenység négy dologból tevődött össze: Jézus tanításainak a tanulmányozása, amelyet az apostoloktól tanultak, a közösség, a kenyér megtörése és az imádság. Ezek mind kicscsoportos tevékenységek. A korai egyház csoportos környezetben tanulmányozta a Bibliát. Néhány ember volt jelen, és ez nem egy egyirányú beszéd volt, hanem párbeszéd, ahol a hívek kérdéseket tehetek fel. Nem kétséges, hogy tanítói jellegű oktatás is folyt, de ez egy erős kicscsoportos környezetben történt.

Ez nem jelenti azt, hogy a nagy összejövetelek rosszak lennének. A korai egyháznak voltak nagy összejövetelei is. Ezek inkább evangélikációs jelleget öltöttek, és nem a heti vagy naponkénti gondozása volt a szenteknek. Amikor az emberek Krisztushoz jöttek, úgy tűnik, hogy rendszeresen találkoztak egy kis csoportban és nem egy nagy prédikációs összejövetelen. Világos, hogy a korai egyház alapja egy kicscsoportos rendszeren alapult, és nem a nagy csoporton.

3. szombat, 2013. július 20.

Közösség az apostoli egyházban, 1.

A korai egyházi élet második jellege a közösség volt. A hívők nem csupán tanulmányozásra gyűltek össze, és azután hazamentek. Tanulmányozás közben időt szántak a közösségre. Annak formájáról nem beszél a Szentírás, de az eredmény nyilvánvaló. Az Apostolok Cselekedeteiből megtudjuk, hogy mindenük közös volt. Valahogy az elhangzott tanítás által azonnal szükségét érezték annak, hogy egymásról gondoskodjanak. A hívők önszántukból eladták vagyonukat, hogy társaikon segítsenek. Ez a lehető legszorosabb közösség. Jézus azt tanította, hogy az egyháznak egy új családnak kell lennie, egy közösségnek, amely meggyógyítja az emberiség összetörtségét. A korai egyházban működő közösség bizonyította, hogy Krisztus tanításai helyénvalóak. A Szentírás

kijelenti, hogy „mindenük köz volt”. Egy teljesen nyitott közösség volt. Az elbukott Éden „elrejtettsége” megszűnt, és a hívők nyíltan megoszthatták kételyeiket, küzdelmeiket és gondjaikat. Nem volt ítélkezés, hanem igazi gondoskodás egymásról. A korai keresztény egyházban megszűnt a világban uralkodó, rosszul működő közösség minden aspektusa, hanem valóban a középpontját és szívét képezte annak, hogy mit jelet kereszténynek lenni.

A harmadik jellege a közös étkezés volt. A csoporton belüli kapcsolatok megszilárdításának az egyik legjobb módja a táplálék együttes elfogyasztása, ami együtt jár a közösséggel. Olyan szoros volt a kapcsolat a korai egyházban, hogy a hívők mindennap együtt étkeztek. A kenyér megtörése az ott honokban történt, nem pedig nagy gyülekezés volt jelképes kenyérmegtöréssel, hanem valóságos közösség étkezéssel egybekötve.

Az emberek nemcsak tanulmányoztak, közösséget alkottak és együtt ettek, hanem imádkoztak is együtt. A csoportban való imádkozás erős közösséget és lelkeséget épít. Ahogy az emberek nyíltan megosztják egymással imaszükségletüket, a csoport szorosan egybeforr. Még ma is megfigyelhetjük, hogy közelebb kerülünk azokhoz, akikkel rendszeresen együtt imádkozunk. Mivel az ima mindennap egy kiscsoportban valósult meg, könnyen el tudjuk képzelni, hogy ez a tevékenység a leg-szorosabb összhangba hozta a hívőket.

4. szombat, 2013. július 27.

Közösség az apostoli egyházban, 2.

Ami az Apostolok cselekedeteiben közvetlenül pünkösöd után történt, azt az egyház születésének nevezik, és ez így is van, azonban sokan nem értették meg, hogy milyen egyház jött létre. Úgy gondolták, hogy ez egy nagy gyülekezeti összejövétel volt egyetlen óriási csoportban. Kevesen elmélték azon, hogy milyen egyház jött létre pünkösdkor. Amint láttuk, ez egy olyan gyülekezet volt, ahol a Szentlélek különböző kis csoportokra osztotta a hívőket. Ezekből a sejtekből épült fel az az egyház, amelyet Jézus megálmodott, és a Krisztusban való közösség, ahol ténylegesen gondoskodnak egymásról. Ez az Apostolok Cselekedeteiben leírt újszövetségi egyház. Ez nem csupán egy olyan egyház, amelynek kis csoportjai vannak, hanem egy kiscsoport-egyház. Ebben

a gyülekezetben igazi közösség valósult meg. Az itt használt görög szó a koinonia. Ez a fogalom a tanítványok közötti legszorosabb közösséget jelenti: „A koinonia valami újat és merészet fejez ki. Az egységet és egyetértést jelenti, amelyet a Szentlélek idézett elő. Az egyént teljesen magába fogadja a közösség”.

Helyreállt a közösség és a bűnbeesés összetörtsége. Jézus küldetése, hogy helyrehozza azt, ami széttört, és felszabadítsa a megkötözöttet (Lk 4,18), megvalósult a pünkösdkor megalakult egyházban. Az emberiség összetöredezettsége a rekonstruálás folyamatába lépett az apostolok által alapított egészséges közösségek útján. A hívők annyira gondoskodtak egymásról, hogy készek voltak eladni javaikat a közös jó érdekében. A bűneset óta nem léteztek ilyen egészséges közösségek a földön. Ezeket nem az emberi találékonyosság idézte elő, hanem az Isten Lelke. A Szentlélek segítette a korai hívőket, hogy olyan kiscsoport-gyülekezeteket alapítsanak, ahol megvalósulhat a gyógyulás és a helyreállítás. Ez valóban az Úr munkája volt az ő népe között.

5. szombat, 2013. augusztus 3.

Miért otthononként gyülekezett az első egyház?

Némelyek vélekedése szerint a korai hívők az üldözések miatt gyülekeztek az otthonukban. Azonban azokban a napokban a kereszténységet a zsidóság egyik szektájának tartották, és így nem tiltották be. Ez később történt meg. Igaz, hogy a zsidók üldözték a keresztényeket, de úgy tűnik, hogy semmi titok nem volt a hívek gyülekezésével kapcsolatban. Háromezer ember naponkénti gyülekezését házaknál nehéz lett volna eltitkolni egy városban. Még ha a hatóságok nem is tudták olyan könnyen megállapítani számukat, mintha egyetlen nagy csoportban gyülekeztek volna; azt azonban tudták, hogy számuk jelentős.

A kis csoportokban való gyülekezésnek nem csak politikai oka volt. A tanítványok találhattak volna néhány termet, ahol egybegyűljenek, de ők az otthonokat választották, ami korlátozta a hívők számát mindegyik helyen. Hiszek abban, hogy gyülekezési helyként szándékosan választották az otthonokat, így korlátozták a csoportok méretét, és igazi közösség alakulhatott ki. Még a legtehetősebb házak is maximum harminc embert tudtak befogadni az I. századi Jeruzsálemben. Ezek a gazdag otthonok voltak. Nem sok lakóhely rendelkezett még ezekkel az adottságokkal

sem, ami azt jelenti, hogy a legtöbb gyülekezetnek harmincnál kevesebb volt a tagsága. Nem kétséges, hogy a legtöbb csak 10–15 embert számlált. Ez a számtalan gyülekezési hely nagyon gyorsan azt az érzést kelthette, hogy a keresztények mindenütt jelen vannak. Ez igaz is volt!

Nyilvánvaló, hogy a hívők megtanultak valamit abból, amit az Úr Jézus tanított, és ez arra ösztönözte őket, hogy olyan egyházat hozzanak létre, amely az otthonok és nem a nagy összejövetelek köré összpontosul. Krisztus még az úrvacsorát is egy otthonban iktatta be.

Miért választották a keresztények az otthonokban való gyülekezést? Azért, mert a Megváltó ezt a közösséget mutatta be, és ők egyszerűen követték a példáját. Ahogy Robert Banks megfigyelte, a korai egyház családias jellege megkövetelte, hogy otthonokban gyülekezzenek, mert ezek biztosították azt a légkört a korai keresztények számára, hogy kifejezést adjanak közös hitüknek.

Az egyház néha egy helyen is találkozott, de ezek az összejövetelek kivételesek voltak és nem rendszeresek. A gyülekezések szokásos helye az otthon volt. Ahogy a kereszténység megerősödött szerte a Római Birodalomban, az otthon még mindig elsődleges gyülekezési hely maradt számukra. Ez arra készítette a gyülekezetet, hogy kicsi maradjon, új csoportokat hozzon létre, amint növekszik, és ne központosodjon. A kereszténység első három évszázadában a gyülekezés otthonokban történt meg. Több mint háromszáz évig nem építettek különleges gyülekezési helyeket, és még az azután épültek is kicsinyek voltak a későbbi nagy épületekkel összehasonlítva.

Miközben Jeruzsálemben és máshol is az egyház kis csoportokból állt, amelyek szerte a városban gyülekeztek, azok nem voltak egymástól függetlenek. Ők egy egyházat alkottak. A különböző csoportok néha találkoztak egymással, azonban az igazi élet a kiscsoportokban zajlott. A tizenkét apostol volt az összekötő kapocs, amely összekötötte a különböző csoportosulásokat. Miközben mindegyik csoport kapcsolatban állt a többivel, önmagukban is tökéletes közösség maradtak. Nem kellett találkozniuk a nagy csoporttal azért, hogy egyház lehessenek, mivel Jézus kijelentette, hogy ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevében, ő jelen lesz. Ez a házi közösségeket egyházzá tette a legteljesebb értelemben, még akkor is, ha kapcsolatban álltak a nagy testülettel. Mindnyájan részei voltak annak a Krisztusban való közösségnek, amelyet ők élvezhettek, de a szorosabb közösség akkor valósult meg, amikor a hívők otthonokban gyűltek össze.

6. szombat, 2013. augusztus 10.

Az apostoli gyülekezet vezetősége

Ennek a korai jeruzsálemi gyülekezetnek volt egy centralizált vezetősége a tizenkét apostol személyében és egy decentralizált vezetése a kis csoportokban, amelyek szerte a városban voltak. A Szentírás nem beszél arról, hogy ezek a csoportok hogyan kapcsolódtak egymáshoz. De tudjuk, hogy a korai egyház elsődlegesen kiscsoportos jellegű egyház volt. A kis házi csoportok vezetőit gyorsan ki kellett képezni, hogy megfeleljenek a növekvő egyház követelményeinek. Egy dolog világos: az egyház amint növekedett, növelte a csoportok számát.

Az Apostolok cselekedetei világossá teszi, hogy kezdetben a pünkösti események által létrejött egyház a kiscsoportos közösségek köré összpontosult. Az egyház ebben a helyzetben volt majdnem háromszáz éven át a Constantinus idejében való intézményesítéséig. Elképesztő, hogy képes volt megsokszorozni önmagát, és gyorsan növekedett épületek, intézmények és tömeges összejövetelek nélkül. A közösségen összpontosuló egyház volt a norma a keresztyények számára az első három évszázadban.

„Az üldözések előtt vagy alatt, vagy éppen az üldözésektől mentes időszakban, a hívők tevékeny részvételét valamely házi gyülekezet munkájában nem választási lehetőségnek tartották – ez szabály volt!” Egy másik olyan tényező, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni: ezek a házi gyülekezetek minden keresztyény tevékenység központjává váltak. Ahogy az egyház túlnőtt Jeruzsálemen, a korai vezetők alapítottak egy gyülekezetet, kiképezték a véneket, hogy gondozzák azt, és utána tovább mentek. A házi gyülekezeteknek gondoskodniuk kellett önmagukról. Nem kaptak kívülről lelkészt. Egy nagy taglétszámú intézményesített gyülekezetet, amely egy helyen jön össze, nem lehetett volna megfelelően gondozni. Decentralizálni kellett, és így a kis házi csoportos összejövetelek ideálisak voltak. Ez az egyház valóban tükrözni tudta Krisztus közösségét, és nem kötötte le erőforrásait egy lelkileg egészséges gyülekezet fenntartásával. A prédikátorok szabadon hozták létre a hívek új csoportjait szerte a világon, kis csoportokban kiképezték őket, hogy olyan hitbéli közösségeket alkossanak, amelyekben megvalósul egymás kölcsönös segítése.

Itt az ideje annak, hogy újra felfedezzük gyökereinket, és visszatérjünk az apostoli örökségbe – a Krisztus és az apostolok által lefektetett

alapokra épülő egyházhoz. Ez az egyház igazi közösséget alkot; tagjai kiscsoportos környezetben gondoskodnak egymásról. Az apostoli korban a kis csoport nem egy szabadon választható dolog volt, és nem lehet szabadon választható a XXI. század egyháza számára sem. Itt az ideje, hogy újátervezzük gyülekezeteinket a kis csoportok köré, és visszatérjünk a korai egyház szolgálati modelljéhez.

7. szombat, 2013. augusztus 17.

Pál missziós-modelljének gyökerei

Az I. században Pál volt a kereszténység legnagyobb exportőre. Misszióútjai folyamán megalapozta a kereszténységet szerte a Római Birodalomban. Ha megvizsgáljuk azt az egyházat, amelyet Pál hozott létre, segítségünkre lesz sokkal világosabban megérteni a kereszténység kezdeteit, és újra felfedezni azt, hogy a pünkösdkor létrejött közösségi egyház egy múltó hóbort volt csupán vagy egy állandó rendszer, amely az apostoli teológia szívéet képezte.

Ahogy az apostol iratait vizsgáljuk, teljesen világossá válik előttünk, hogy a pünkösdi esemény felállította a normát a Szentlélek által felhatalmazott egyház számára, amely az I. században alakult ki. Pál a pünkösdi modell szerint alapított gyülekezeteket, és nem az intézményes modellt követett. Ez nem azt jelenti, hogy a modell nem létezett, mivel a zsidóság egy intézményes egyházzá degenerálódott akkorra, amikor a kereszténység elkezdődött. Ha az apostolok lemásoltak volna egy rendszert, az bizonyosan a zsidó vallásé lett volna, amelyet ők olyan jól ismertek. Ehelyett azonban úgy döntöttek, hogy egy teljesen új rendszert hoznak létre, ami a közösségen alapul és nem egy intézményes rendszeren. Erre tanította őket Jézus, és pünkösd hitelesítette a Megváltó tanításait, ami elvezetett a kapcsolatokra és a kiscsoportos közösségre épülő egyház létrejöttéhez.

Csak Krisztusnak volt nagyobb befolyása a kereszténység kialakulásában, mint Pálnak. Írásai az Újszövetség egy harmadát teszik ki, és a legtöbb ázsiai gyülekezet az ő munkájának eredményeként jött létre. Éppen ezért az ő befolyása a keresztény egyház létrejöttében alapvető, és ezt gondosan tanulmányozni is kell.

Az Üdvözítő útmutatásának engedelmességgel, hogy kettésével menjenek munkába, Pál misszióútjait más tanítványokkal közösen kezdte el.

Néha ez a közösség Pálból, Barnabásból és Márkból állt, máskor Silás kísérte el. Az apostol és társasága nem pusztán azon igyekezett, hogy az embereket tanítványokká tegye, hanem folyamatosan fáradoztak, hogy elérjék azok *oikoszát*, akikért dolgoztak.

A korai egyház a csapat-szolgálatot gyakorolta. Nem voltak „szóló” munkások az I. századi egyházban, mivel az evangéliumi munkát mindig közösségben végezték, éppen úgy, ahogyan Jézus megparancsolta. Csak közösség hoz létre közösséget. A „szóló” munkások intézményeket alakítanak ki és nem közösségeket. Ezért határozza meg Krisztus a legkisebb evangéliumi csapatot: a kettesével végzett szolgálatot. Jézus soha nem küldi az embert egyedül. A XX. század evangelizációja azonban „szóló” munka, ahol egyének dolgoznak magukban, hogy egyesével nyerjék meg a lelkeket. Talán arra van ma szükségünk, hogy megfogadjuk a Mester tanácsát, és kettesével végezzük a szolgálatot.

8. szombat, 2013. augusztus 24.

A keresztenyek: egy test tagjai

Mai modern világunkban sokan gondolják, hogy lehetnek keresztenyek anélkül, hogy egy közösség, egy gyülekezet tagjai lennének. Úgy érzik, hogy imádhathják Istent a gyülekezeti közösségtől függetlenül is. Ez a felfogás teljesen idegen az újszövetségi keresztenységben, amely az egyházat közösségként értelmezte. Természetesen, ha valaki a gyülekezethez tartozik, az még nem biztosíték arra, hogy része is annak, de lehetetlen közösséget alkotni elszigeteltségben. Figyeljük meg Robert Banks éleslátó megjegyzését arról, ahogyan az apostol összeköti a megváltást a közösséghez való tartozással: „Láthatjuk azt, hogy Pál meglátásában milyen szorosan összekapcsolódik a szabadság vagy a megváltás a közösség gondolatával. A megváltást nem csupán az Isten és az ember között i egyszerű szerződésnént látja. Mielőtt az ember Krisztussal találkozna, tagja lesz egy közösségnek, annak ellenére, hogy hajlamai arra ösztönzik, hogy saját (vagy közvetlen környezetének) érdekeit keresse. A mennyei való kapcsolat helyreállása új közösségbe hozza őt, bármennyire is egyéni tapasztalatként fogja fel ezt az eseményt. Elfogadni az evangéliumot annyit jelent, mint belépni a közösségbe. Az ember nem rendelkezhet egyikkel a másik nélkül.

Így Pál közösségre tervezett gyülekezeteket alapított. Ezek nem voltak katedrálisok hatalmas erődítményei, hanem kis házi gyülekezetek, ahol az egyének igazi közösségre tudtak lépni más testvérekkel. Ez nem véletlenül volt így, hanem Pál szándékos stratégiája nyomán vált ezzé, mivel engedelmeskedett a krisztusi modellnek. Az apostol gyülekezetalapító módszere megegyezett azzal, amit a Szentlélek pünkösdkor valósított meg, amikor létrehozta a közösségre épülő egyházat.

Pál leghatározottabb kijelentése a közösségről Róma 12. és 1Korinthus 12. fejezetének párhuzamos szakaszaiban található, ahol a lelki ajándékokról szól a közösségi egység összefüggésében. „Mert miképpen egy testben sok tagunk van, minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van: azonképpen sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk.” (Róma 12,4–5)

Itt Pál hangsúlyosan kijelenti, hogy minden keresztény tagja egy testnek: a tagok egymással való közösségben élnek. Ajándékuktól függően mindnyájan különbözően funkcionálnak, de kölcsönösen egymástól függenek. Itt nincs helye az elszigetelt keresztényeknek. Pál szerint kereszténynek lenni annyit jelent, mint közösséget kialakítani más tagokkal. A hívők azonban nem csak egyszerűen egy test tagjai voltak. Ebben a testben ők „egymásnak” is tagjaivá váltak. Az apostolt nem csupán a testen belüli tagság érdekelte, hanem az is, hogy az emberek kölcsönösen egymástól függenek a közösségben. Ha igaza van, akkor azok a személyek, akik tagjai ugyan a gyülekezeteknek, de nem élnek közösségben a többiekkel kölcsönösen egymástól függő viszonyban, ők az Újszövetség értelmezése szerint nem igazi keresztények. Ez annyit jelent, hogy egy olyan csoport tagja vagyok, amely kölcsönös gondoskodást biztosít. Bármely csoport, amely nem egy ilyen kölcsönösen támogató közösség, nem keresztény gyülekezet, függetlenül attól, hogy milyen igazságot vall. Az igazság több, mint a helyes hitelvek elfogadása, bármennyire is fontosak legyenek azok. Az igazság látható lesz azok életében, akik elfogadták Krisztust, és neki engedelmeskednek. Ez a magatartás megköveteli, hogy a keresztények kölcsönösen egymástól függő életet éljenek. Így értelmezte Pál a közösséget. Figyeljük meg, hogyan írja le ezt a gondoskodó közösséget:

„A szeretet képmutatás nélkül való legyen. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz. Atyafiúi szeretettel el egymás iránt gyöngédek; a tiszteletadásban egymást megelőzők legyetek. Az igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Úrnak szolgáljatok.

A reménységben örvendezők; a háborúságban tűrők; a könyörgésben állhatatosak; a szentek szükségeire adakozók legyetek; a vendégszeretetet gyakoroljátok. Áldjátok azokat, akik titeket kergetnek; áldjátok és ne átkozzátok. Örüljétek az örülőkkel, és sírjátok a sírókkal. Egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek; ne kevélykedjétek, hanem az alázatosakhoz szabjátok magatokat. Ne legyetek bölcsek timagatokban. Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt. Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljétek.” (Róma 12,9–18)

Pál elképzelése a közösségről nagyon világos ebben a szakaszban. Az Újszövetség minden „egymás”-ról szóló részének a szívét képezi. Ezek Pál közösségtelológiájából erednek. Ebben a kapcsolatban valósul meg az egymásról való igazi gondoskodás. A keresztények nem arra hívatottak, hogy egy személyben szolgálják Istent, hanem egy olyan közösségben más emberekkel, ahol egymásról gondoskodhatnak, egymást szerethetik, és együtt örülhetnek a másíknak. Ezek az igazi keresztényi közösség jellemzői.

9. szombat, 2013. augusztus 31.

Az egyház, mint test

Az 1Kor 12-ben Pál tovább folytatja a gyülekezet lelki ajándékainak tárgyalását. A Lélek az ajándékait egyéneknek adja, de ezeket nem szabad egymástól függetlenül használni. A közösségben kell hasznosítani őket. Az apostol szerint ha minden keresztény birtokba veszi lelki ajándékait, a gyülekezet tökéletes lesz. Senki sem rendelkezik minden ajándékkal. Ezért van szükség a közösségre, mert a lelki ajándékok együtt való hasznosítása teremti meg a test tökéletességét. Ha egy tag elmulasztja használni ajándékát, a test szenvedni fog, úgy, ahogy a test is szenved, ha egy része hiányzik. A test továbbra is létezik, de nem tud olyan hatékonyan ténykedni, mint amikor az összes testrész együtt működött. Ez Pál egyházzól alkotott meglátásának a lényege: egy test, különböző feladatokkal rendelkező tagokkal, akik egymással összhangban dolgoznak a fej, Jézus Krisztus vezetése alatt. Figyeljük meg az apostol érvelését: „Mert amiképpen a test egy és sok tagja van, az egy testnek tagjai pedig, noha sokan vannak, mind egy test, azonképpen Krisztus is. Mert hiszen egy Lélek által mi mindnyájan egy testté kereszteltettünk meg, akár zsidók,

akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. Mert a test sem egy tag, hanem sok.” (1Kor 12,12–14)

Ez Pál közösségtanításának a lényege. A keresztények egy testbe keresztelkednek be. Itt nem találunk utalást arra, hogy valakit aláemlíthetnek anélkül, hogy a közösség részévé válna. Ma azonban azt látjuk, hogy az emberek megkeresztelkednek, de nem lesznek a keresztény közösség részei. Pál szerint ez eretnokség. A keresztség az a szertartás volt, amely által a hívők a közösséghez csatlakoztak. Az újtestamentumi kereszténységben nem lehetett megkeresztelkedni a közösséghez való csatlakozás nélkül. Jegyezzük meg, hogy Pál nem csupán az egyháztagságot álmodja meg, hanem a közösségben való részvételt, amelyet ő úgy határozott meg, mint a kölcsönös egymástól való függést és gondoskodást (Róma 12. fejezet).

10. szombat, 2013. szeptember 7.

Kinek kell gondoskodnia a gyülekezet tagjairól?

„Sőt sokkal inkább, amelyek a test legerőtlenebb tagjainak látszanak, azok igen szükségesek: és amelyeket a test tisztességtelenebb tagjainak tartunk, azoknak nagyobb tisztességet tulajdonítunk; és amelyek éktelenek bennünk, azok nagyobb ékességben részesülnek; amelyek pedig ékesek bennünk, azoknak nincs erre szükségük. De az Isten szerkesztette egybe a testet, az alábbvalónak nagyobb tisztességet adván.” (1Kor 12,22–24)

Pál véleménye a közösségről az, hogy a gyengébbek kapjanak nagyobb figyelmet. Ők a tárgyai a különös gondosságnak és átfogó munkának. Ezt az odafigyelést és szolgálatot nem a gyülekezet lelkészének kell végeznie, hanem a tagoknak. Pál gondolkodásában tilos a prédikátort megbízni a gondozással, ezt eretnokségnek és a Krisztus által alapított kereszténység lényegi elvetésének nyilvánítaná. A tagok egymásról való gondoskodása egy testfunkció, nem pedig amit bérbe ki lehet adni. Jézusban lenni annyit jelent, mint egy közösség részévé válni, ahol a tagok egymásról gondoskodnak. Minden újszövetségi szakasz, amely a keresztények gondozására szólít fel, mindig az egész testnek szól, sosem egy megbízott személynek. Az Újszövetség sokat beszél a táplálásról és a gondozásról, de mindig az egymásról való kölcsönös gondoskodás összefüggésében, ami szükségszerű a lelki élet fenntartásához. Ha valakit megbízunk ezzel, veszítünk a lelki erőnlétből, amit a gondoskodás

biztosít számunkra. Ezért szükséges, hogy ez a test feladata legyen. Pál azzal fejezi be ezt a szakaszt, hogy egy világos leírást közöl arról, hogyan néz ki ez a közösség: „Hogy ne legyen hasonlóság a testben, hanem ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok. És akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind. Ti pedig Krisztus teste vagytok és tagjai rész szerint.” (1Kor 12,25–27)

Pál két klasszikus szakasza a közösségről megerősíti azt az állításunkat, hogy teológiája megegyezik Jézus közösségről alkotott véleményével. A Megváltó azért jött, hogy egy új közösséget hozzon létre, ahol az emberek valóban gondoskodnak egymásról. A korai keresztények házi gyülekezeteket alapítottak, amelyek eléggé kicsik voltak ahhoz, hogy a tagok egymást ismerjék, és egymásról gondoskodni tudjanak. Pál, a teológus megadja a háttérrel ahhoz, hogy megérthessük, az egyház miért hozott létre kiscsoportos gyülekezeteket. A házi gyülekezetek létrejöttének nem csak az volt az oka, hogy megfelelő helyet biztosítottak a gyülekezésre, vagy hogy a tagság túl kevés volt a nagyobb létesítményekhez. Létrehozásuk közvetlen válasz a közösségi teológiára, ahogy azt kezdetben Jézus, majd Pál is bemutatta. Csak egy kis csoportban ismerhetik meg az emberek annyira egymást, hogy igazi közösség jöjjön létre. Az újtestamentumi kiscsoportos gyülekezet nem véletlenül alakult meg, hanem Isten terve nyomán.

Ha helyesen értjük Pál teológiáját, sürgető, hogy közösségünk olyan egyházat tervezzen meg, amely a kis csoportokra épül, ahol az emberek egymással közösségben élhetnek. Ez nem csak azt jelenti, hogy egyszerűen kis csoportjaink vannak a gyülekezetekben, hanem ezeknek biblikus közösségekké kell válniuk. Ez jelentheti akár a házi gyülekezetek létrehozását. A nagyobb gyülekezetek is alkothatnak közösséget, ha azokat kisebb csoportokra osztják. Ennek megvalósítása érdekében a helyi vezetőség és lelkész hajlandó a hatalmat átadni a kis csoportnak és annak vezetőjének. Ez ijesztő, de biblikus.

11. szombat, 2013. szeptember 14.

A kiscsoport nem csak választási lehetőség

Ma a legtöbb gyülekezetben a kis csoporthoz való tartozás szabadon választható. Többé ne ez legyen a gyakorlatunk. Annak ellenére, hogy az

átalakulás lassú, de ha a gyülekezet komolyan veszi Jézus útmutatásainak követését, helyre kell állítania a közösséget. Ez szükségszerűvé teszi a gyülekezet kiscsoportos közösséggé való átalakítását, ahol az emberek egymásról gondoskodhatnak. Egy nagy összejövetelen való részvétel lehet szabadon választható, de nem a csoportban. Ma a legtöbb gyülekezetben úgy tekintenek a szombat délelőtti nagyszámú istentiszteleten való részvételre, mint a keresztyének kötelező gyakorlatára, a kis csoportban való megjelenés pedig szabadon választható. Ezt a szemléletet meg kell fordítani, ha a gyülekezet az újtestamentumi modellt akarja követni. Voltak olyan alkalmak, amikor egy városban levő összes házi gyülekezet egy helyen találkozott. Erre utal 1Korinthus 14:23, de azt is sejteti, hogy az egyház több kisebb házi gyülekezetből állt szerte a városban, és csak alkalmilag találkoztak nagyobb összejövetelen.

Ha a korai egyház elsődlegesen kis csoportokból állt, ez azt jelenti, hogy teljesen másként szervezték meg a gyülekezetet, mint ahogy azt ma sok helyen gyakorolják, ahol az elsődleges tevékenység a hívők öszszegyűjtése a szombat délelőtti istentiszteletre. A tipikus gyülekezetekben a minta ugyanaz akkor is, ha öt vagy ha ötszáz ember jelenik meg. A hívők padosorokban vagy székeken ülnek, amelyek a szószékre néznek. Az előttük helyet foglaló személy hátát nézik, és csendben hallgatják a lelkész igehirdetését. Talán néhány éneket is énekelnek, de inkább csak jelen vannak, mint részt vesznek az istentiszteleten.

Ily módon lehetséges a részvétel anélkül, hogy valaha is beszélné el egy másik emberrel. Nincs közösség. A keresztyénység azonban közösség. Igaz az, hogy sokan közösségre találnak a gyülekezetben. Azonban ez általában nem az istentiszteleten történik, hanem azokon az alkalmakon, amelyeket az istentiszteleten kívül végeznek, vagy abban a közösségben, amit vagy az istentisztelet előtt, vagy utána tapasztalnak meg. Mivel nagyon sokan közvetlenül az istentisztelet után már távoznak, nagyon kevesen találnak igazi közösséget szombatonként. Az eredmény, hogy igen kevesen tapasztalják meg azt a közösséget, amit Jézus olyan forrón óhajtott az övéinek. A jelen helyzet annak az eredménye, hogy a szombat délelőtti igehirdetésen való jelenlétet kineveztük a legfőbb valóság követelménynek, és nem törődtünk a közösséggel.

Mások úgy gondolkodnak, hogy a gyülekezet Isten imádásáért van. Így nem amiatt jönnek a gyülekezetbe, hogy közösségre találjanak, hanem csak az istentiszteletért. Ezért csendben kell lennünk, és imádnunk kell az Urat az istentisztelet órájában, a közösséget pedig

máskorra hagyjuk. Bár igaz, hogy a gyülekezet azért létezik, hogy a Mindenhatót dicsóítse, a hiba az istentisztelet meghatározásával rejlik. Az az istentisztelet, ha egyszerűen csendben vagyunk a gyülekezetben? Egy ilyen teológia ismeretlen az Újtestamentumban. Az újszövetségi gyülekezet nem az Atya imádatára gyűlt össze, hanem a közösség megtapasztalására.

12. szombat, 2013. szeptember 21.

A gyülekezet több mint hetente egy óra

Krisztus új értelmet adott az Úr imádatának, amikor a számáriai asszonnyal beszélt: „Mondta néki Jézus: Asszony, hidd el nékem, hogy eljön az óra, amikor sem nem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. Ti azt imádjátok, amit nem ismertek; mi azt imádjuk, amit ismerünk: mert az üdvösség a zsidók közül támadt. De eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres az ő imádóiuil. Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” (Ján 4,21–24)

A helynek nincs többé jelentősége a keresztyény istentiszteleten. Az embereknek nem kell elmenniük egy megszentelt helyre, hogy imádkozhassanak. Az igazi istentisztelet nem más, mint Krisztusnak való engedelmség az élet minden területén. Az istentisztelet nem olyan valami, amit az ember hetente egyszer szombaton reggel tesz, hanem az a tevékenység, amit a hét folyamán gyakorol. Az istentisztelet egy olyan engedelmes élet, amelyet a Mesterért élünk. Pál tovább fejtegeti mondanivalóját: „Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket.” (Róma 12,1)

Pál tovább dolgozik Jézus istentiszteletről való tanításán az által, hogy kijelenti: a keresztyény ember egész élete istentisztelet. Az az istentisztelet, amit az egyes keresztyények a Mesterért tesznek saját lelki ajándékaiknak megfelelően, vagyis a lelki ajándékokra épülő szolgálat ez. Ami azt illeti, a lelki ajándékok használatáról szóló tanítás Pál apostol fő teológiai szakaszának bevezetőjeként jelenik meg, amely a gyülekezetet közösségként határozza meg. Tehát Pál szerint a gyülekezet nem istentiszteletre jön össze, hanem abban imádja Istent, amit a tagok tesz-

nek. Ez nem azt jelenti, hogy nem tisztelik Istent, amikor gyülekezetbe mennek. Azért tisztelik az Örökkévalót, mert ez része életüknek, és mindent, amit tesznek, az az istentisztelet. Ezért helytelen a gyülekezet fő tevékenységére úgy utalni, mint „istentiszteletre”. Az ilyen elképzelés elferdíti a valódi értelmét, és az intézményes egyház egyetlen tevékenységére csökkenti az engedelmes élet helyett.

Az az elképzelés, hogy az istentiszteleti alkalom az egyház fő tevékenysége, a középkor maradványa. Akaratlanul bár, de a kereszténység normájaként fogadtuk el a múlt hitehagyását, és szem elől tévesztettük azt a tényt, hogy az engedelmes élet az igazi istentisztelet. A hitehagyó egyház első tette az volt, hogy az intézményes istentiszteletet normaként határozta meg; a végeredmény pedig az az elképzelés, hogy az egyetlen követelmény a keresztényektől a heti egy óra a gyülekezeti teremben. Vajon az adventizmus ugyanarra a lejtőre került, hogy az istentiszteleti alkalmat az egyház legfőbb tevékenységévé teszi? A végeredmény: egy óra Istennel hetente. Kereszténységünknek azonban egész életünkre kell hatnia, nem hetente egyetlen órára az életünkéből.

13. szombat, 2013. szeptember 28.

Az istentisztelet lényege

Pál gondolkodásában az emberek nem csak egyszerűen istentiszteleti céllal gyűltek össze, hanem a közösség gyakorlására, mikor pedig Istent tisztelték. A közösség az istentisztelet. Az apostol kijelenti, hogy minden, amit a keresztény tesz, istentisztelet. Számára a helyi gyülekezetek középpontjában nem a szombat délelőtti tizenegy órai istentisztelet áll, hanem a kapcsolat, amely a közösségben valósult meg.

Ha a közösség a bibliai alapja az összejövetelnek, akkor a gyülekezetnek kisebb csoportokból kell állnia, ahol az egyes keresztények közösségre találnak egymásban. Meg kell változnia annak az elképzelésnek, hogy a nagy összejövetel az elsődleges alkalom a keresztények számára. Ez nem jelenti azt, hogy a nagy konferenciák például nem lennének szükségesek vagy fontosak, hanem hogy nem a keresztény összejövetel elsődleges helyei, mivel a résztvevők nem találnak közösségre ezek idején. Tulajdonképpen a nagy konferenciák csak akkor jelentenek valamit, amikor a közösség már kiépült a gyülekezet kiscsoportos alkalmain.

Mit tettek a korai keresztények gyülekezéseikkor? Sajnos az Újtestamentum nem ad részletes beszámolót erről, csak néhány utalást találunk. Apostolok Cselekedetei 2,42 az egyház négy fő tevékenységére utal: „Foglaltosok voltak az apostolok tudományában [a Biblia-tanulmányozásban] és a közösségben, a kenyérnek megtörésében és a könyörgésekben.” Pál apostol az Efézus 5,19-ben, majd a Kolossé 3,16-ban ismét arra utal, hogy ezek az összejövetelek magukban foglalták zsolnárok, dicséterek és lelki énekek éneklését. Meg kell jegyeznünk, hogy ezek mind közösségi cselekedetek, nem pedig szemléltői tevékenységek. Úgy tűnik, hogy az újtestamentumi korban nem találunk utalást arra, hogy egy lelkész rendszeresen prédikálna a gyülekezetnek. Az igehirdetést szinte mindig az evangelizációval összefüggésben találjuk, és a nem hívőknek szól. Az Újszövetség ritkán jegyez fel olyan eseményt, hogy egy gyülekezet rendszeres összejövetelén prédikációt hallgat (ApCsel 20,7).

A hallgatás még nem jelenti azt, hogy nem hangzott el prédikáció, vagy hogy rossz lenne egy gyülekezetnek igehirdetésen részt venni. Egyszerűen nincs feljegyzés arról, hogy a korai egyház rendszeres összejöveteleinek része lett volna. Azonban furcsának tűnik, hogy a mai egyház a prédikálást a keresztény istentisztelet központi részévé tette annak a ténynek a fényében, hogy meg sincs említve, mint az újtestamentumi istentisztelet rendszeres része. A prédikálás lényeges és szükséges volt, intenzíven használták a nem keresztények elérésére és az evangélium terjesztésének eszközeként, nem pedig a szentek tökéletesítésére.

Mielőtt az olvasó arra a következtetésre jutna, hogy a szerző azt javasolja, hagyjunk el minden Biblia-tanulmányozást és prédikációt, és a gyülekezet legyen teljesen közösségi, hadd jelentsem ki világosan: a korai egyház görcső alá vette az apostolok tanításait, és ehhez ragaszkodott. A gyülekezetnek sohasem szabad elhanyagolnia az Ige kutatását. A közösségi tapasztalatok melletti érvelésnek az a célja, hogy a gyülekezet valamit adjon ahhoz, amit most tesz, és ne cseréljen ki semmit. Az egyháznak szolgálnia kell az embereket úgy az ismeret, mint a kapcsolatok területén.

Kiadja: A Keresztény Adventista Egyház Főbizottsága
Belgrád, Radoslav Grujić u. 4.
Előkészítette: A Főbizottság Missziós Osztálya
Felelős: Gallusz László
Sokszorosítva: A kiadó irodájában – 2013
Istentiszteleti használatra